

Teken op gladde slangen: zeldzaam of niet?

Op 27 augustus 2014 vond Jan Aarts op zijn monitoringroute op de Cartierheide (Noord-Brabantse Kempen) een adulte gladde slang. Voor de herkenning van het individu maakte hij een foto. De slang, een vrouwtje, bleek in 2013 op dezelfde lokatie gevonden te zijn. Op de foto was te zien dat een teek zich onder een schild achter op de kop (parietaalschild) had gewurmd. Het teekje was nog vrij plat en had dus nog geen of niet veel bloed gezogen. De slang werd in 2015, 2016 en 2017 nog vijf keer teruggevonden. Van de teek was toen geen spoor meer te zien.

Op 18 juni 2020 bekeek Ronald de Boer een foto die hij van een gladde slang gemaakt had op de Rhederheide (Nationaal Park Veluwezoom). Op de flank van het dier zag hij, enkele centimeters achter de kop, tussen de dorsale schubben een klein licht gekleurd bolletje. Bij nadere beschouwing bleek het een teek te zijn die al wat bloed had opgezogen. Deze slang is daarna, ondanks intensief zoeken, niet meer gevonden. Ronald had niet eerder een teek op een gladde slang gevonden. Ook in de Noord-Brabantse Kempen was dit nog nooit eerder gezien.

In het boek *Die Schlingnatter* van Völkl wordt aangegeven dat teken zelden gezien worden op gladde slangen en worden twee waarnemingen vermeld van dit fenomeen door D. Alfermann. Deze onderzoeker vond op 3 maart 2008 in Wuppertal een subadult met een teek op de onderzijde van de kaak tussen de schilden (inframaxillaria). Op 16 juni 2009 vond hij in Arnsberg een adulte vrouw met twee teken op de flank tussen

de schubben (dorsale schubben). Hoe hij de teken vond, direct in het veld of later op een foto, wordt niet vermeld. Het lukt teken ook om bij andere slangensoorten bloed te zuigen. Zo werd in Australië een sterk verzwakte tapijtpython gevonden met maar liefst 513 teken! Het bericht vermeldt dat slangen wel meer gebeten worden door teken maar nooit in zulke aantallen. Verondersteld werd dat de python al vóór de tekenbeten verzwakt was (bron internet). Bij dergelijke grote slangen is de ruimte tussen de schubben groter en kunnen gemakkelijker tot op de huid komen.

Zoals we in dit artikel zien nemen teken ook kleinere soorten slangen zoals de gladde slang, met weinig ruimte tussen de schubben, te grazen. Maar waarom deze bloedzuigers zo weinig worden gezien op gladde slangen is niet duidelijk. Herkennen de teken gladde slangen niet als een potentieel slachtoffer en is een teek op een gladde slang gewoon een toevalligheid? Hebben teken weinig houvast door de schubben en vallen ze er meestal af? Worden ze door de verplaatsingen van de slangen door de vegetatie van diens lichaam 'geveegd'? Gladde slangen liggen echter ook regelmatig te 'zonnen' of zijn anders niet in beweging, dan zou een teek toch voldoende tijd hebben om tussen de schubben en schilden een kwetsbaar plekje te vinden? Of... kijken wij misschien gewoon niet goed genoeg?

Arnold van Rijsewijk & Ronald de Boer
arnoldvanrijsewijk@gmail.com
ronald.j.deboer@gmail.com

**Teek op de flank.
Rhederheide, 18-06-2020.
(Ronald de Boer)**

Teek op de kop. Cartierheide, 27-08-2014. (Foto: Jan Aarts)

